

κὸς κίνησιν οὐ δεῖ λόγου ἀξιοῦν, ἀλλὰ τὴν καθ' αὐτὸς κίνησίν τε καὶ μετα-
βολὴν προσέργουν σκοπεῖν τὸν φυσικόν.

Ἵ "Οτι γῆ καθ' αὐτὸς κίνησις καὶ μεταβολὴ ἐν τοῖς ἐναντίοις θεωρεῖται, f. 177^v
καὶ τοῖς μεταξὺ καὶ τοῖς ἀντιφατικοῖς θεωρουμένοις καὶ λεγομένοις, οἷον
ἐκ τοῦ μὴ λευκοῦ εἰς τὸ λευκόν, ἐκ τοῦ μέλανος εἰς τὸ λευκόν, καὶ ἐκ τοῦ
φακοῦ εἰς τὸ λευκόν· τὸ γάρ μεταξὺ τρόπον τονά τοῖς ἄκροις ἐναντίον
ἔστιν· τὸ γάρ φακὸν πρὸς μὲν τὸ μέλαν λευκόν ἔστι, πρὸς δὲ τὸ λευκὸν μέλαν.

"(ἢ) τὸ μεταβάλλον ἢ, ἢ ὑποκειμένου εἰς ὑποκείμενον μεταβάλλει
τῆρον ἐκ λευκοῦ εἰς μέλαν, ἢ ἐξ ὑποκειμένου εἰς ὑποκείμενον τῆρον ἐκ
λευκοῦ εἰς μὴ λευκόν, ἢ ἐκ μὴ ὑποκειμένου εἰς ὑποκειμένον τῆρον ἐκ μὴ
λευκοῦ εἰς λευκόν· ὡς οὐδὲν πρώτη μεταβολὴ ἐν τοῖς ἐναντίοις ἔστιν, αἱ
δὲ λοιπαὶ δύο ἐν τοῖς ἀντιφατικοῖς. Ἐκ δὲ μὴ ὑποκειμένου εἰς μὴ ὑπο-
κείμενον οὐκ ἂν γένοιτο γῆ λέγοιτο μεταβολή· οὔτε γάρ ἐναντία ταῦτα,
οὔτε ἀντιφατικά. Ἔστι δὲ γῆ μὲν ἐκ μὴ ὑποκειμένου εἰς ὑποκείμενον
κίνησις γένεσις ἀπλῶς μέν, δταν ἐκ μὴ συντος γίνεται τοις κατά τι δέ,¹⁰
δταν ἐκ μὴ τόδε τοις συντος τόδε τοις γίνεται, οἷον ἐκ μὴ λευκοῦ λευκόν.
Ἡ δὲ ἐξ ὑποκειμένου εἰς μὴ ὑποκειμένον κίνησις φθορὰ γῆ ἀπλῶς, γῆ κατά
τι, ως καὶ ἐπὶ τῇς γενέσεως.

Ὕπει γένεσις οὐκ ἔστι κίνησις, ἀλλὰ μεταβολή, ως δῆλον ἐντεῦθεν.
Ἡ γένεσις ἔστιν γῆ ἀπλῶς λεγομένη ἐκ τοῦ ἀπλῶς μὴ συντος· τὸ γάρ μὴ,²⁰
οὐ γῆ ἐν συνθέσει καὶ διαρέσει ἔστιν, τουτέστι καταφάσει καὶ ἀποφάσει,
καὶ τοῦτ' οὐκ ἂν εἴη κίνησις· τὸ γάρ φεύγος οὗτ' ἐστιν οὔτε κινεῖται· γῆ
ἔστι μὲν ὑποκειμένον, μὴ οὐ δέ, δτι μὴ τόδε ἔστιν, τῆρον οὐκ ἔστι λευκόν,
γένοιτο δ' ἀν ἐκ μέλανος κινεῖθεν. Αὕτη δὲ οὐχ ἀπλῶς ἔστι γένεσις, ἀλλὰ
κατά τι, δταν τόδε τοις γίνεται καὶ μὴ ἀπλῶς γίνεται. Λέγεται μὴ οὐ καὶ
τὸ ἐνεργεῖχ μὲν οὐδὲν οὐ ποιεῖ, δυνάμει δὲ πᾶν ὅτισῦν οὐ, ως γῆ ὅλη,
καθ' αὐτὴν θεωρουμένη. Ἐκ τούτου οὐκ τοῦ μὴ συντος εἰς τὸ εἶναι δεῖξε
γένεσις, καὶ οὐκ ἀν λέγοιτο κίνησις· ἐν γάρ τῇ κινήσει δεῖ προϋποκει-
σθεῖ τοις οὐ· τὸ δὲ μὴ οὐ πῶς ἂν κινοῖτο; Ἀλλως τε, εἰ πᾶν τὸ κινού-
μενον ἐν τόπῳ κινεῖται, τὸ δὲ μὴ οὐ οὐδὲ ποῦ ἔστιν, οὐδὲ κινεῖται³⁰
ἀρα· ἀλλὰ μεταβολὴν δεῖ ταυτὴν καλεῖσθαι τὴν γένεσιν. Ἔτι, οὐδὲ τὸ
ἀντικείμενον τῇ γενέσει τίτιμον ἀν λέγοιτο, εἴπερ μηδὲ γένεσις κίνησις
ἔστι. Ἔτι, εἴπερ γένεσις οὐκ ἔστι κίνησις, οὐδὲ γῆ φθορά ἔστι κίνησις,
| ἀλλὰ γένεσις καὶ γῆ ἀντικείμενη ταύτη φθορά ως ὑπό τι καθίστασι, τὴν f. 178
μεταβολήν, εἰσίν.

"Οτις ἐπεὶ γένεσις καὶ γῆ φθορά μεταβολαὶ εἰσιν, οὐ κινήσεις, καὶ
ἐν τοῖς ἀντιφατικοῖς, ως προείργεται, γῆ δὲ κίνησις ἐν τοῖς ἐναντίοις καὶ
μεταξὺ λείπεται εἶναι, τοῖς δὲ ἐναντίοις καὶ τὰ στεργήτικῶς λεγόμενα
ἔμπεριέχεσθαι δεῖ, οἷον τὸ γυμνόν, τὸ ἀνοσού, τὸ ἀμυνόσον καὶ τὰ τοιαῦτα,
ἔπομενόν ἔστιν ἐν ὁπόσαις τῶν δέκα κατηγορίων γῆ ἐναντιότητες δύναται:⁴⁰

εἰναις, ἐν τοιαύταις μόναις καὶ τὴν κίνησιν δύνασθαι εἶναι. "Εστι οὐκέτι ἔναντιότυς ἐν τρισὶ μόναις· τῷ ποιῶ, τῷ ποσῷ καὶ τῷ ποῦ, οἷον ἐν μὲν ποιῷ λευκὸν καὶ μέλαν, ψυχρὸν καὶ θερμόν, γλυκὺν καὶ πικρὸν καὶ τὰ τοιαῦτα· ἐν ποσῷ μεῖζον καὶ ἑλαττον· ἐν τῷ ποῦ ἄνω καὶ κάτω καὶ τὰ τοιαῦτα. "Ἐν ταύταις ἅρα ταῖς τρισὶ οὐταγγερίαις μόναις ἔστιν τῇ κίνησι. Εἰ δὲ δοκεῖ, φησί, καὶ ἐν αἱλακίαις καταγγερίαις γῆγουν ἐν τῷ ποτὲ καὶ τοῖς πρός τι κίνηταις εἶναι, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός, οὐ καθ' αὐτὸν καὶ κυρίως, ως ἐν ταῖς τρισὶ ταύταις. Τόδε δὲ κατὸν καὶ περὶ τοῦ ποιεῖν καὶ τοῦ πάσχειν δείχνυσιν, εἰς ἀδύνατον τὸν λόγον ἀπάγων, διτις ἔσται κινήσεως κίνησις, τοις καὶ γενέτεως γίνεταις καὶ μεταξόλητη, ὅλως μεταβολῆς. "Οτις δὲ ταῦτα ἀδύνατα ἀλγθῶς, δείχνυσι φίλοτίμως· εἰ μὴ τοις εἴποι τις ἐνδέχεσθαι κινήσεως εἶναι κίνησιν κατὰ συμβεβηκός, ως διταν λέγγη τις τὸ ὑγειότερον μακνίσταταιν ἀμφικατάστητη, μεταξέρομένη, δὲ καὶ ἐπὶ τῶν οἰκοθεν ἔχόντων τὴν ὁρμὴν τῆς κινήσεως, δηλαδή τῶν ἐμπύγων.

"Οτις τὴν μὲν ἐν τῷ ποιῷ κίνησιν καλεῖ ἀλλοίωσιν, τὴν δὲ ἐν ποσῷ δυστὸν ἀνόμασιν, αὐξητὴν καὶ φθίσιν· οὐ γάρ ἔχουσι κοινὸν ὄνομα· τὴν δὲ κατὰ τόπον διομάχει φοράν, κυρίως ἐπὶ τῶν κατὰ φύσιν καὶ βίᾳ φερομένων λεγομένην σύντομον, μεταξέρομένην, δὲ καὶ ἐπὶ τῶν οἰκοθεν ἔχόντων τὴν ὁρμὴν τῆς κινήσεως, δηλαδή τῶν ἐμπύγων.

"Οτις καὶ ἐν ταῖς τρισὶ ταύταις κινήσεσιν τῇ κατὰ τὸ αὐτὸν εἶδος ἐπὶ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ τοτον μεταβολῆς ἀλλοίωσις διομάχεται· τῷ κοινῷ τοῦ γένους ὀνόματι.

"Οτις τὸ ἀκίνητον τετραγώνον· τὸ μὴ πεφυκόντες ὅλως κινεῖσθαι, ὥσπερ ὁ πόλος ἀστρατος λέγεται, οτις μὴ πεφυκέντες ὅλως ὁρασθαι· οὗτοι δὲ ἀν εἰς f. 178^ο ἀκίνητοι οἱ ἐν τῷ σύραντι πόλοι· | καὶ μᾶλλον αἱ χωρίσται τῶν σωμάτων οὐσίαι· καὶ τὰ ἀϋλα εἴδη· τὸ δραδέως κινούμενον, ως οἱ ἀπλανεῖς ἀστέρες· δοκοῦσι γάρ ἀκίνητοι καθάπακτοι εἶναι καὶ πεπηγέναι, καίτοι κινούνται κατὰ ἐκατὸν ἔτη, μίαν μοίραν τοῦ ὅλου σύραντος κύκλου· τὸ μόλις κινούμενον, ὥσπερ ἀκίνητοι εἰς ὁργὴν φαμέν τοὺς μόλις εἰς ὁργὴν κινούμενους. "Ο δεύτερος δὲ οὗτος καὶ τρίτος τρίτος οὐ κυρίως, ἀλλὰ καταγρατικῶς λέγονται καὶ διαφέρουσιν ἀλλοίλων, οἵτις οὐ μὲν δεύτερος τῷ δραγὶ τοιούν κινεῖσθαι, οὐ δὲ δεύτερος τῷ δραδέως ἀρχεῖσθαι κινεῖσθαι μορφούνται. Μετὰ τούτους ἀκίνητον λέγεται τοὺς τρίτους τὸ πεφυκόντες μὲν καὶ δυνάμενον κινεῖσθαι, μὴ κινούμενον δέ, διτε πέφυκε κινεῖσθαι καὶ οὕτως καὶ ως, καὶ τὸ τοιαύτη τοιαντίκα τρεμίτικα καλείται· οὐ γάρ ἀν φαίη τις τὸν μὴ πετάμενον τρεμεῖν.

"Οτις θεωρεῖσον τῷ φυσικῷ, ως τοῖς περὶ κινήσεως συμβαλλόμενον λόγοις, τίνα τέ εἰσι καὶ λέγονται ἀμφικατάστητη, καὶ τίνα χωρίς, καὶ τί τὸ μεταξύ· τοις καὶ τὸ ἐφεζῆς, καὶ τὸ ἀπτόμενον, καὶ τί τὸ συνεχές.

"Οτις ἄλλα λέγονται εἰναι οὐ χρονικῶς, ἄλλα τοπικῶς (τοῦτο γάρ ἐν χρήσει), τὰ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ δητα πρώτως γίγουν ἐν τῷ αὐτῷ περιέχονται, οὐκ ἐν τῷ αὐτῷ πέραται τοῦ περιέχοντος· ἀμφὶ γάρ φαμὲν εἰναι ἐν τῇδε τῇ πόλει ταῦτα τὰ σώματα, καὶ ἔτι μᾶλλον ἐν τῇδε τῇ οἰκίᾳ τῆς πόλεως, καὶ ἔτι μᾶλλον ἐν τῷδε τῷ μέρε: τῆς θύτης οἰκίας· χωρὶς δὲ λέγονται τὰ ἐν ἑτέροις καὶ διαφόροις τόποις· ἀπειπούνται δὲ ἄλληλων λέγονται, ώς τὰ πέρατα αὐτὰ καὶ τὰ ἄκρα εἰς γίγαντα μεταξὺ δὲ εἰς ὅ πρώτως ἀφικνεῖται καὶ μεταβάλλει τὸ μεταβάλλον κατὰ φύσιν, ἐπειτ' ἐξ αὐτοῦ συνεγόντως γίνεται καὶ καθίσταται εἰς τούπαντα· εἰκὸς δὲ εἰναι καὶ πλείω τοῦ ἐνδεικτὸν μεταξύ. Ἐγκυτίον δέ εἶστιν κατὰ τόπον τὸ κατ' εὐθεῖαν πλείστον ἀπέχον 10 ὥραςι μένως· ἐφεξῆς δὲ τὸ μετὰ τὴν ἀρχὴν ὁμογενὲς τῇ ἀρχῇ ηθέσει, ώς γραμμὴ γραμμῆς ἐφεξῆς, καὶ οἰκία οἰκίας· η τάξις καὶ ἐφεξῆς, τῷ προσομίῳ η διεγέρησις καὶ τῇ διηγήσει σὶ ἀγῶνες· η ἐν τοῖς χρώμασιν, ώς ἐφεξῆς τῷ λευκῷ ἄλλο χρώμα καὶ ἄλλο, ἔως ἔλθοι εἰς τὸ ἐναντίον, τὸ μέλαν· η πάθει, ώς η ἀπὸ ψυχροῦ καθ' ὅλην μεταβολὴ εἰς τὸ γαλακτώδες, 15 εἰτα γλαυκόν· εἰτα θερμόν· η γρόνω, ώς μετὰ νουμενίαν δευτέραν ἐφεξῆς καὶ τρίτην λέγομεν· | η γενέσει, ώς ἐπὶ ζῷου πρώτον μὲν τὴν καρδίαν f. 179 φαμέν συνίστασθαι, ἐφεξῆς δὲ πνεύμονα καὶ σπλήνα καὶ τὰ τοιαῦτα· η ἀριθμῷ, ώς τῇ μονάδῃ ἐφεξῆς η δυάς λέγεται, καὶ ταύτῃ η τριάς. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἐφεξῆς ὕστερόν τι ἀνάγκη εἶναι, οὐκουν καὶ ἀνάπταλιν, οἷον τῇ 20 δυάδις ἐφεξῆς η τριάς, οὐχ η δυάς τῇ τριάδι. Ἐχόμενόν ἐστιν οἱ ἄν, ἐφεξῆς οὐ, ἀπογιται οὖν ἐστιν ἐφεξῆς, οἷον γραμμὴ γραμμῆς καὶ οἰκία οἰκίας ἔχεται, εἰ καὶ ἀπτοιντο. Πρόσκειται δὲ τὸ ἐφεξῆς, διότι οἱ χιτών, τοῦ σώματος ἀπτόμενος, οὐ λέγεται ἔχεσθαι αὐτοῦ, ὅτι μή εἰσὶν ἄλληλων ἐφεξῆς· ἀνομοιογενή γάρ. Συνεχὲς δέ ἐστιν, ὅταν τὸ αὐτὸν γένηται καὶ 25 ἐν ἐκατέρου τῶν ἔχομένων πέρας· τὰ μὲν γάρ ἔχόμενα ἀπτονται ἄλληλων κατὰ οἰκεῖα πέρατα. "Οτε δὲ τῶν ἔχομένων ἄλληλων ἐν ἔραται τὸ πέρας συνημμένου καὶ συμψεῖς παντάπασι, τοῦτο συνεχές ἐστιν· ώς δὲ πέψυκε γίνεσθαι τὸ συνεχές, τοῦτον δηλονότι τὸν τρόπον, οὗτω καὶ τὸ δλον ἐν γίνεται.. Ἐντεῦθεν πορίζεται, ὅτι στιγμὴ καὶ μονάδας οὐ ταύτη 30 κατὰ Πυθαγορείους λέγονταις στιγμὴν μὲν μονάδα θέσιν ἔχουσαν, μονάδα δὲ στιγμὴν ἀθετον· στιγμὴ μὲν γάρ ἐφαρμόζει στιγμή, εἴτουν ἀπτεται· μονάδα δὲ μονάδας οὐκ ἐφαρμόζει οὐδὲ ἀπτεται, καὶ μονάδας μὲν καὶ μονάδος οὐδὲν μεταξύ δὲ στιγμῶν γραμμῆς, αἵς αὐτῇ δρίζεται.. 35

"Οτις περὶ μίας κινήσεως ιστέον, ώς πολλαχῶς λέγεται.. "Ἐστι μὲν γάρ μία τῷ γένει η ἐν μίᾳ κατηγορίᾳ θεωρουμένη, γίγουν η ἐν τῷ ποιῷ καὶ η κατὰ τόπον, ὡσπερ ἑτέρα τῷ γένει η ἐν τῷ ποιῷ ἄλλοισις καὶ η ἐν τῇ φορᾷ. "Ἐστι δὲ μία τῷ εἶδει η ἐν εἶδει ἀδιαιρέτῳ ὑφεν γένος, οἷον η λεύκανσις· οὐ γάρ διαφείται τὸ λευκὸν εἰς ἔτερον εἶδος, ἀλλ' εἰς 40

τὰ κατὰ μέρος λευκὰ μόνον· λεύκανσις δὲ καὶ μέλανσις μία τῷ γένει· ἐν τῷ ποιῷ γάρ ἀλλοιώσεις ἀμφότεραι. Ἐστιν δὲ μία τῷ ἀριθμῷ κίνησις, ὅταν τὸ κινούμενον γένεται τῷ εἶδος τῆς κινήσεως ὥσπερ ἔν, καὶ δὲ χρόνος εἰς καὶ μὴ διαλείπων· μελαίνεται γάρ τὸ λευκὸν καὶ ὁ κορίσκος βαδίζει, καὶ ἐν ἑστὶ τὸ λευκὸν καὶ ὁ κορίσκος ὑποκείμενον κατὰ συμβεβηκότα, καὶ ἐν τὸ κινούμενον, ἀλλ' οὐ διὰ τοῦτο καὶ τῇ ἐν αὐτῷ λεύκανσις καὶ βάδισις μία κίνησις· εἴδει γάρ διαφέρουσιν. Καὶ πάλιν ὑγιάζεται ὁ φθαλαμίας ἀπαλλαττόμενος Σωκράτης καὶ Φαίδων ὄμοιῶς, f. 179^v ἀλλ' αἱ κινήσεις | καὶ ὑγιάζεις δύο, καὶ οὐ μία διὰ τὸ δύο εἶναι τὰ κινούμενα· καὶ πάλιν· Σωκράτης ἐθερμάνθη γθέεις καὶ σύμερον, ἀλλ' οὐ μία τῇ θέρμανσι, καὶ τούτῳ γε μία τῷ εἴδει οὖσα καὶ ἐν τῷ αὐτῷ κινούμενῳ, διότι οὔτε ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ κεκίνηται· ὥστε δεῖ καὶ τὰ τρία συνέρχεσθαι· πρὸς τὴν ἐνότητα τῆς κινήσεως.

Εἰτα κανεὶς ἀπορίαν ἀπὸ τῶν ἔξεων αὐτῶν, τῶν ἐν τοῖς σώμασι καὶ τῶν παθῶν, τὸ Ἡρακλείτου παράγων, ως δεῖ τὰ σώματα πάντα ῥεῖ καὶ οὐδέποτε ἐν ταύτῳ μένει, καὶ τὸν ἀπορίαν ἐπιλύεται· ἐξ ὧν τοῦτο ἀναγκαῖον σχημειώσασθαι· ὅτι μιᾶς μὲν οὕτης τῆς ἐνεργείας τῇ κινήσεως, ἀνάγκη καὶ μέταν εἶναι τὴν ἔξιν, ἐξ τούτη πρόεσσιν. Ἐκ μιᾶς μέντοι ἔξεως οὐδέποτε κωλύει πλείους εἶναι τὰς ἐνεργείας καὶ τὰς κινήσεις· ἔξις μὲν γάρ τῇ βαδίσασι τῇ μίᾳ τῷ ἀριθμῷ ἐν τῷ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, βαδίσεις δὲ ἐξ αὐτῆς πλείους γρένῳ καὶ τῷρεμίᾳ διακοπτόμεναι· ἀλληγορία γάρ τῇ γθέεις, καὶ ἀλληγορία σύμερον τοῦ αὐτοῦ βαδίσεις ἀνθρώπου. Ἐπειδὲ οὖν μία κίνησις ἀπλῶς καὶ κυρίως ἐστὶν τῇ τῷ ἀριθμῷ μίᾳ, ως ἐνγλώσθη καὶ διώρισθη, δεῖ ταύτην εἶναι καὶ συνεχή· οὐ γάρ πάσας κίνησις πάσῃ καὶ συνεχής· αἱ γάρ μὴ αὐταὶ τῷ εἴδει, οὐδὲ συνεχεῖς, καὶν ὁ χρόνος αὐτῶν τῇ συνεχίᾳ, οἷον εἴ τις βαδίσῃ, εἴτε εὐθὺς πυρέξειεν, τῇ βαδίσεις καὶ τῇ πύρεξι οὐ συνεχής ἐστιν κίνησις, ἀλλ' τῇ μίᾳ τῷ ἀριθμῷ, ως διώρισται. Αὗτη δὲ συνεχής ἐστιν μόνη. Αὕτη δὲ καὶ τελεία λέγεσθαι δύναται καὶ συνεχής οὖσα καὶ μίᾳ ἀπλῶς· τὸ γάρ τέλειον καὶ ὅλον καλεῖν εἰώθαμεν ἐν, ως τὸν τέλειον ἀνθρωπὸν ἐναντίον τοῦ ἀνθρώπου. Ἐτοι δεῖ τὸν αὐτὸν κίνησιν καὶ ὄμαλὴν εἶναι· τῇ γάρ ὄμαλος οὐ δικεῖ μίᾳ εἶναι, διαφέρουσα καὶ πρὸς αὐτὴν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ τοτεγμένη. Ἡ δὲ ὄμωμαλία τῆς κινήσεως δυσὶ τρόποις ἐστιν· τῇ γάρ διὰ τὸ ἐν τῷ γῆτοι διὰ τὸ ὑποκείμενον· ἀδύνατον γάρ κινεῖσθαι ὄμαλῶς μὴ ἐπὶ ὄμαλῷ μεγέθει· τῇ γρούν ἐπὶ τε οὐσίᾳς καὶ κεκλασμένης· καὶ ἐλακοειδοῦς, καὶν τὸ αὐτὸν καὶ ἐν τῷ κινούμενον· τῇ διὰ τὸ διάφορον τῆς κινήσεως τῷ ταχυτῆτι· τῇ μὲν γάρ κινήσεως τὸ αὐτὸν διέλου τάχος, ὄμαλής· τῇ δὲ μὴ τὸ αὐτό, ὄμωμαλος· διθεν οὐδὲ εἴδη κινήσεως τὸ τάχος καὶ τῇ βραδυτήτῃ, οὐδὲ διάφορό, ἐπειδὴ ταῖς κατ' εἴδος διαφερούσαις κινήσεσι πάσαις ἐνθεωροῦνται· ὥσπερ οὐδὲ τὸ ἄρρεν καὶ τὸ θῆλυ εἴδη τοῦ ἀνθρώπου· διατρέχουσα γάρ ἀμφω ταῦτα

πάντα | τῶν ζώων τὰ γένη, καὶ τὰ συκοῦντα ὑπεναντίως ἔχειν, ὡς τὸ f. 180 λογικὸν καὶ τὸ ἀλογον, τὸ πτηνὸν καὶ τὸ χερσαῖον.

"Οτις ἐναντίαι κινήσεις κυρίως εἰσὶν αἱ εἴς τὰ ἐναντία, οἷον ἡ εἰς ὑγείαν κίνησις ἐναντία τῇ εἰς νόσου· ἔτι δὲ καὶ ἡ ἐναντίων εἰς ἐναντία, οἷον ἡ ἡ ὑγείας εἰς νόσου κίνησις ἐναντία τῇ ἐκ νόσου εἰς ὑγείαν, καὶ σχεδὴν αἱ αὐταὶ εἰσὶν ἀμφω ἡ γάρ εἰς ὑγείαν ἐκ νόσου ἐστὶν καὶ ἡ εἰς νόσου ἡ ὑγεία. 'Ἐφ' ὧν δὲ σὺν ἐστὶν ἐναντίωσις, ἐπὶ τούτων ἐστὶν ἡ ἀλλοίωσις εἰτούν μεταβολή, ὡς ἐπὶ γενέσεως ἡ φθορᾶ· ἐκ τοῦ αὐτοῦ γάρ εἰσιν καὶ εἰς τὸ αὐτό, οἷον γένεσις μὲν ἐκ τοῦ ἀπλῶς μὴ ὄντος, φθορὰ δὲ εἰς τὸ ἀπλῶς μὴ ὄν. Καὶ ἡ μὲν φθορὰ ἐκ τοῦ ὄντος, ἡ δὲ γένεσις¹⁰ εἰς τὸ ὄν. Ἡρεμία δὲ εὐ μόνον τῇ κινήσει ἀντίκειται, οἷον ἡ κατὰ τόπον ἥρεμία τῇ κατὰ τόπον κινήσει, καὶ ἐπὶ τῶν ἀλλων ὠσαύτων, ἀλλὰ τῇ ἀντικειμένῃ ἥρεμίᾳ, οἷον ἡ ἐν τῷ ἀνω ἥρεμία τῇ ἐν τῇ κατω ἥρεμίᾳ, καὶ ἡ ἐν τῇ ὑγείᾳ ἡ ἐν τῇ νόσῳ. 'Ἐφ' ὧν δὲ οὐκ ἐστιν ἐναντίωσις τῆς γενέσεως καὶ φθορᾶς (διὸ καὶ ἀλλοίωσις ἐκλήθησαν), ἐπὶ τούτων ἥρεμία¹⁵ οὐ λέγεται ἀλλ' ἀμεταβλησία.

"Ἐτις ἀπορεῖ πῶς ἐπὶ μὲν τῆς κατὰ τόπον κινήσεως καὶ ἥρεμίας ἐστὶ τὸ κατὰ φύσιν καὶ παρὰ φύσιν τὰ βαρέα φύσει κάτω καὶ κινεῖται καὶ μένει, παρὰ φύσιν δὲ ἀνω, τὰ δὲ κούφα τὸ ἀνάπολιν. 'Ἐπὶ δὲ τῶν ἀλλων κινήσεων καὶ μεταβολῶν οὐκ ἐστὶν ὄμοιως. 'Ἐπὶ γάρ τῆς ἀλλοίως²⁰ σεως οὐδὲν μᾶλλον κατὰ φύσιν τὸ θερμαῖνεσθαι· ἡ τὸ ψύχεσθαι, οὐδὲ τὸ λευκαῖνεσθαι· ἡ μελαίνεσθαι, καὶ ἐπὶ αὐξῆσεως καὶ φθίσεως ὠσαύτως. Καὶ ἐπὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς κατὰ φύσιν τὸ αὔξειν καὶ μειοῦσθαι καὶ φθίνειν, καὶ αὔθις τὸ γίνεσθαι καὶ τὸ φθείρεσθαι. Καὶ φησὶν δις καὶ ἐπὶ τούτων ἐστὶ τὸ κατὰ φύσιν καὶ παρὰ φύσιν, εἰ καὶ δοκεῖ μὴ εἶναι·²⁵ ἐστι γάρ φθείρεσθαι καὶ κατὰ φύσιν γηράσκοντα καὶ παρὰ φύσιν ξίφεις· ἡ ἄλλῃ τινὶ βίᾳ φθειρόμενον. Ἄλλα μὴν καὶ γένεσίς ἐστι παρὰ φύσιν ἡ πρόωρος καὶ ἀνθρώπων καὶ ζώων καὶ καρπῶν διὰ θέρμης ὑπερβολὴν ἐν τοῖς σπέρμασιν. Καὶ νοσοῦντες ἀπαλλάττονται πρὸ τῶν κρισίμων ἥμερῶν παρὰ φύσιν, καὶ κατὰ φύσιν ἄλλος ἐν ταῖς κρισίμοις. 'Ἐστι δέ, φησί, καὶ οὐ φθορὰ φθορᾷ ἐναντία, εἰ καὶ μὴ ἀπλῶς, ἀλλὰ τρόπῳ τινὶ, ἡ μὲν δηλονότες ἥδεια ὡς κατὰ φύσιν, ἡ δὲ λυπηρὰ ὡς παρὰ φύσιν· καὶ οὐδὲν τὸ ξενίζον, | εἰ μὴ μόνον γενέσεις ἐναντίως ἔχει φθορά, ἀλλὰ καὶ φθορᾷ. Καὶ ἄλλας¹⁸⁰ τοις ἀπορίαις περὶ ἥρεμίας καὶ μονῆς ἐνδιατρίψας τελεῖοι τὸ ε' στοιχεῖον καλῶς: —

Sur le livre VI.

Ἐκ τοῦ ζῆτα τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως.*

Οτις ἐξ ἀδιαιρέτων οὐκ ἔστι σύνθεσις καὶ συνάψεια ὥστε γίνεσθαι τὸ συνεχὲς ἐξ αὐτῶν· οὔτε γὰρ ἐξ στιγμῶν γίνεται· γραμμή, οὔτε ἐξ τῶν νῦν χρόνος, συντιθεμένων· οὔτε γὰρ πάρας οὔτε μόριον στιγμῆς, ἀδιαιρέτου οὖσας καὶ ἀμεροῦς, καὶ οὔτε συνεχεῖς αἱ γραμμαί, διὰ τοῦτο οὔτε ἀπέμεναι· ἀλλήλων, οὔτε ἐπεῖης ἀλλήλαις εἰσίν· δούτος καὶ περὶ τοῦ νῦν λόγου, ἀλλ' οὐδὲ ἐξ κινημάτων κινησίς γίνεται. "Ωσπερ οὖν οὐ συντιθεται· ἐξ ἀδιαιρέτων τό τε μέγεθος ἢ τε κίνησις καὶ δούτος γίνεται· ωσπερ οὖν οὐ συντιθεται· οὐδὲ κινημάτων καὶ τῶν νῦν, οὕτως οὐδὲ εἰς αὐτὰ διαιροῦνται, ἀλλ' εἰς συνεχῆ μόνον γέτος διαιρετά. Καὶ ταῦτα δείκνυσι καταγραφαῖς καὶ στοιχείοις,

Οτις τὸ θάττον κινούμενον ἐν τῷ αὐτῷ καὶ ἵσῳ χρόνῳ πλέον κινεῖται· διάταγμα τοῦ βραδύτερον κινουμένου, καὶ ἐν ἐλάττονι χρόνῳ ἵσον κινεῖται· μέγεθος τῷ βραδύτερον κινουμένῳ, ἕτερος μὴν καὶ ἐν ἐλάττονι χρόνῳ τὸ θάττον ἔνιστε πλείον μέγεθος κινεῖται· ἢ τὸ βραδύτερον ἐν πλείονι χρόνῳ. Ἀποδείκνυσι· δὲ καὶ ταῦτα διὰ στοιχείων ἐν καταγραφαῖς.

Οτις τοῦ χρόνου, συνεχοῦς ὄντος καὶ διαιρετοῦ εἰς διαιρετά, διμοιώς δὲ καὶ τοῦ μεγέθους τὸ μὲν θάττον διαιρεῖ τὸν χρόνον, τὸ δὲ βραδύτερον διαιρεῖ τὸ μέγεθος.

Οτις εἰς ὄποτερον οὗ τῶν δύο, εἴτε τὸ μέγεθος ἀπειρον, εἴτε ὁ χρόνος ἐν ᾧ ἡ κίνησις, καὶ τὸ ἔτερον ἀπειρον ἔσται, καὶ καθώς ἔστι θάττερον τῶν δύο ἀπειρον, οὕτως ἀρχαὶ καὶ θάττερον, οἷον εἴτε τοῖς ἐσχάτοις ἔχει τὴν ἀπειρίαν, ἀρχή, διγλωσσίαι καὶ πέρατι, εἴτε τῇ διαιρέσει, ἢ τῇ δινάμει· εἰ δὲ κατ' ἀμφῷ τοὺς τρόπους ἀπειρον θάττερον, καὶ θάττερον ἀπειρον ἔσται κατ' ἀμφῷ· οὔτε γὰρ ἀπειρον μέγεθος, εἰς ἔστιν, δινάττον ἔστιν ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ διεξελθεῖν, οὔτε ἀνάπταλον ἐν ἀπειρῷ χρόνῳ μέγεθος πεπερασμένον διεξελθεῖν. Καὶ δείκνυσιν ἐν καταγραφῇ.

Οτις τὸ αὐτό ἔστιν ἐσχάτον ἐν ἀμφοτέροις τοῖς χρόνοις, τῷ τε παρελθόντι καὶ τῷ μέλλοντι, τὸ νῦν, καὶ ἀδιαιρέτον ἀμφα· καὶ τῇ εἰς ἀτοπον ἀπαγγωγῇ δείκνυσιν.

f. 181 Οτις ἐπομένως οὐδὲν ἐν τῷ νῦν | κινεῖται· οὐδὲν γάρ ἔστιν ἐν τῷ νῦν πρότερον τε καὶ ὕστερον, ἀδιαιρέτῳ ὄντι.

Οτις πᾶν τὸ μεταβάλλον καὶ κινούμενον διαιρετόν ἔστιν· τὸ μὲν γὰρ αὐτοῦ ἔστιν ἐν τῷ ἐξ οὗ γρέχατο μεταβάλλειν, τὸ δὲ ἐν τῷ εἰς οὗ γρέχατο μεταβάλλειν· οὐ γάρ ἀπέρσως μεταβάλλει· ἢ οὐκ ἀν ἐλέγετο μεταβάλλειν ἀλλὰ μεταβεβλητέναι.

* ἐντεῖθεν τῶν ὑποθέσεων μόνων αἱ σημειώσεις εἰσὶ πρὸς ἀγάμηνα γραμμέραι. Note autographe dans la marge gauche A 11 κατὰ γραφαῖς Α

"Οτις πᾶσα κίνησις κατὰ δύο τρόπους ἔστι διαιρετή, διὰ τε τὸν χρόνον καὶ διὰ τὰ μέρη τοῦ κινουμένου καὶ τὰς τῶν μερῶν αὐτῶν κινήσεις· καὶ καταγραφῆ δεῖνυται.

"Οτις, ἐπειδὴ πέντε τινὰ θεωρεῖται ἐν τῇ κινήσει· τὸ κινούμενον αὐτό, δὲ χρόνος ἐν ᾧ κινεῖται, ἢ κίνησις αὐτή, τὸ τῆς κινήσεως εἶδος, ἢ ἀλλοίωσις δηλονότες ἢ φορά, καὶ αὖτὸν τὸ κινεῖσθαι γῆτος ἢ ἐνέργεια τῆς κινήσεως, εἰ δὲ ἔστι τούτων διαιρετόν, καὶ τὰ ἄλλα διαιρετὰ ἔσται, καὶ εἰ ἐπὶ ἀπειρον διαιρετόν, καὶ τὰ ἄλλα σύνταξις ἔξει· διέστι γάρ τὸ κινούμενον γῆτος τὸ μέγεθος διαιρετόν καὶ ἐπὶ ἀπειρον διαιρετόν, καὶ ἡ κίνησις οὕτως ἔχει, καὶ διὰ τὴν κίνησιν δὲ χρόνος, καὶ διὰ τὸν χρόνον ἡ ἐνέργεια, τὸ κινεῖσθαι, καὶ διὰ αὐτὸν ἀκολούθως τὸ εἶδος αὐτὸν τῆς κινήσεως.

"Οτις τὸ μεταβάλλον, διετείλεται πρώτως, ἐν ἑκείνῳ ἔστιν ἐν ᾧ μεταβέβληκεν· κατολέλοιπε γάρ τὸ ἐξ αὐτοῦ μεταβάλλεν καὶ δὲ πρότερον τούτο. "Ετι, τὸ ἐν ᾧ πρώτως μεταβέβληκε τὸ μεταβεβλημένον ἀνάγκη ἀτομον είναι καὶ ἀδιαιρετον γῆγουν τὸ νῦν· εἰ γάρ ἔστι διαιρετόν, ἀτοπα ἀκολουθίσει. Τὸ δὲ ἐξ αὐτοῦ μεταβάλλειν γρέζατο σύντομον ἀνάγκη ἀδιαιρετον εἶναι· κινεῖται γάρ καὶ μεταβάλλει τὸ ἀρξάμενον γῆδη μεταβάλλειν, πᾶσα δὲ κίνησις καὶ μεταβολή, ὡς συνεχές τινας κινητικής, διαιρετή ἔστιν καὶ δεῖ διαιρετή, ὥστε σύντομον εἶναι τὸ πρώτως καὶ τὸ ἀδιαιρετον ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ μεταβάλλειν· τούτο δὲ ὕστατως ἔξει· καὶ ἐπὶ αὐτοῦ τοῦ εἶδους τῆς μεταβολῆς.

"Οτις οὐ μόνον ἀνάγκη τὸ μεταβάλλον καὶ κινούμενον γῆστη κεκινησθαι· καὶ μεταβεβληκέναι, ἀλλὰ καὶ ἀντιστρόφως τὸ μεταβεβληκός αὐτὸν μεταβάλλειν πρότερον· ἀπαντα γάρ τὸ μεταβεβληκός ἐκ τινος εἰς τις μεταβάλλον μεταβέβληκεν, ὥστε εἰναι τοῦ μὲν μεταβάλλειν δεῖ πρότερον τὸ μεταβεβληκέναι, τοῦ δὲ μεταβεβληκέναι δεῖ ὕστατως πρότερον τὸ μεταβάλλειν, καὶ μηδέποτε διυγατὸν εἶναι ληφθῆναι τὸ τούτων πρώτου· τούτου δὲ αἰτιον γίνεται τοῦ συνεχοῦς | ἐπὶ ἀπειρον διαιρεσις, καὶ τούτην παντὸς τοῦ γινομένου f. 181 τοῦ πρότερον τὸ γεγονός, καὶ παντὸς γεγονότος πρότερον τὸ γινόμενον. Τοῦτο δὲ οὕτως ἔχει ἐπὶ τῶν γινομένων διαίρετά, ὕσπερ δὲ ἀφῆ γίνεται μέν, ἀλλ' σύντομον εἶστι διαιρετή. 'Εφ' όν δὲ τὸ γίνεσθαι διαιρετόν, ἐπὶ τούτων ἔστι τὸ εἰρημένον. Γεγενήσθαι δὲ φαμέν τὸ γινόμενον σύντομον ὡς γεγενημένον δὲ γίνεται· πῶς γάρ διετούτην εἶναι αὐτὸν τὸ γινόμενον γεγενήσθαι ἀπλῶς; ἀλλὰ κατά τι τῶν αὐτοῦ, σίου τὸ γινόμενον δὲ σύντομον γέγονε κατά τι τῶν αὐτοῦ· γέγονε γάρ τοις ὁ θεμέλιος. Παραπλησίον δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ φθείρεσθαι ἔχει.

"Οτις ἀδύνατόν ἔστι πεπερασμένου μίκους διάστασιν ἢ πεπερασμένην κίνησιν ἐν ἀπείρῳ χρόνῳ κινεῖσθαι, εἰ μή τὴν αὐτὴν τοις πολλάκις,

ώσπερ ή κυκλοφορία τοῦ σύραγου ή αὐτὴ πολλάχις, μᾶλλον δ' αεὶ ἐστιν· πεπερασμένην δὲ ἀπαῖς κίνησιν ἀπασαν, ἀδύνατον, εἴτε ἵσταχῶς κινεῖται τὸ κινούμενον, εἴτε ἀνισταχῶς. Καὶ ἐπὶ τῇ ἡρεμίσεως ή ἡρεμίας ώσπερτως ἔχει· καὶ ταύτης γὰρ πεπερασμένης οὖσας, ὥρισμένος ἐστὶν καὶ πεπερασμένος ὁ χρόνος. Ἐντεῦθεν πορίζεται, διὰ ἀδύνατον ἐστιν ηγίνεσθαι, γιφθείρεσθαι· ὅτιον τὸ αὐτὸν καὶ ἔνεΐσται· πᾶν γὰρ τὸ γινόμενον καὶ φθείρόμενον αὐτόθεν διχλων, ὡς πεπερασμένον ἐστὶν καὶ ἀρχὴν ἔχον καὶ πέρας· καὶ ἀντιστρόφως δὲ ἀδύνατον ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ ἀπειρον διάστασιν ηγίνεσθαι· καὶ γένεσθαι, ηγίνεσθαι, οὕτ' ἐπ' ἀμφότερα τὰ μέρη, 10 ὑποτείχειν, ταῖς ἀπειρον αὐτήν, οὕτ' ἐφ' ἐν μέρος· δεῖ γὰρ τὰ μόρια αὐτῆς τῆς κινήσεως ἀντιστρέψεσθαι· τοῖς ὥρισμένοις μόριοις τοῦ χρόνου, καὶ ἐκδιπανωμένων τῶν μόριων τοῦ χρόνου, καὶ ταύτην συνεκδιπανάσθαι· καὶ συμπεραχίνεσθαι· Ὡσπερτως οὐδὲ πεπερασμένον μέγεθος διελεύσεται· τὸ ἀπειρον ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ, οὐδὲ ἀπειρός ἐστιν ὅλως κίνησις ἐν 15 πεπερασμένῳ χρόνῳ. Ταῦτα πάντα καλῶς ἀποδείκνυστιν.

"Οὐτοί τοίς ἰστάμενον, διετείχαται, κινεῖται· ἰστάμενον δέ φησιν ἐνταῦθα τὸ ἡρεμίσον ητοι τὸ πρὸς ἡρεμίαν βαδίζον. Τὸ τοιοῦτον τοίνυν ἰστάμενον, διετείχαται εἰτουν ἡρεμίει, κινεῖται· εἰ γὰρ μὴ κινεῖται, ἡρεμεῖ· τὸ δὲ f. 182 ἡρεμίσον πῶς ἀντιλέγοιτο ἡρεμεῖν; "Οδεύει γὰρ εἰς τὸ ἡρεμεῖν, ὥστε εἰ 20 οὐκ ἡρεμεῖ, κινεῖται πάντως. "Επει τοίνυν τὸ ἰστάμενον εἰτουν ἡρεμίσον οὕτως ἔχει· καὶ κινεῖται, ἀνάγκη καὶ ἐν χρόνῳ τοῦτο κινεῖσθαι, διετείχαται· τὸ κινούμενον ἐν χρόνῳ κινεῖται.

"Οὐτοί οὐκ ἔστιν εὑρεῖν ἐν φύσει πρώτως ἰσταται· τὸ ἰστάμενον, οὔτε ἐν φύσει πρώτως ἡρεμεῖ τὸ ἡρεμοῦν· τὸ κινεῖσθαι· γὰρ καὶ τὸ ἡρεμεῖν ἐν χρόνῳ· γράντος δὲ ἀπαῖς διαρετὸς ἐπ' ἀπειρον, ὡς καὶ μέγεθος καὶ συνεχὴς ἀπαντεῖπον διαρετὸν. Πῶς οὖν ἔστι τὸ πρῶτον εὑρεῖν ἐν αὐτοῖς;

"Οὐτοί Ζήγων οἱ Ἐλεάτης, ἀναβρῶν τὸ ὅλως εἰναῖς κίνησιν, ἔλεγεν διετοῖς τῷ νῦν τοῦ χρόνου ὀτουσοῦν ἔστι τὸν φερόμενον διεστὸν ἐν τῷ αὐτῷ εἰναῖς· ητοι δισον ἐπέγοντα διάσταγμα ἔχυτῷ μένειν, καὶ ἐπει ἐξ ἀνάγκης πᾶν ηγίνεται, ηγίνεται, καθ' ἔκαστον δὲ νῦν ἐν φύσει πρέπεται· διεστὸς ἡρεμεῖ καὶ μένει· ἐν τῷ αὐτῷ γάρ ἔστιν ητοι δισον ἐπέγειται· τῇ αὐτοῦ διαστάσει διάσταγμα, ἀκολουθεῖ ὡς ἐν φύσει χρόνῳ φέρεται· οἱ διστός, ἐν διστῷ ἡρεμεῖ, ἐπειρ ἀδύνατον καὶ ἀτοπον· διστε οὐκ ἀντιτείται· Παραλογίζεται· οὐν οἱ Ζήγων συντιθεῖται τὸν χρόνον ἐκ τῶν νῦν· ἀδύνατον δὲ ἐδείχθη 25 συνεχίζεσθαι· τοις ἐκ τῶν ἀμερῶν· τὸ δὲ νῦν ἀμερέσ, καὶ οὐ μόριόν τοις, ἀλλὰ πέρας χρόνου διώρισται. "Ἐν μὲν γάρ τῷ νῦν ἐννοεῖν μένοντα τὸν διεστόν, ηγίνεται τὸ φερόμενον, ὡς ἐν πέρατι καὶ μὴ ἐν μόριῳ χρόνου, εὐλογούν· ἐν δὲ μόριῳ διλωτὸς διαφοροῦ τοῦ χρόνου λέγεται διποιοῦν μένειν τὸ φερόμενον, ὡς ἐντεῦθεν καὶ ἐν διλοφῷ τῷ χρόνῳ τῷ συντιθεμένῳ ἐκ τῶν 40 μόριων φέραται· ἀκολουθεῖται τὸ μένειν τὸ φερόμενον, ἀλογον καὶ ἀδύνατον·

Τίθησι δὲ καὶ ἄλλους τρεῖς τοῦ Ζήνωνος λόγους, δι' ὧν ἐδόκει: τὴν κίνησιν ἀναφέτιν· ὡν ὁ μὲν εἰς ἀπὸ τῆς ἐπ' ἀπειρον διχοτομίας τῶν μεγεθῶν ἐπιχειρεῖ, σὺν καὶ πρότερον μνημονεύει καὶ ἀνήργηκεν· οὐ γάρ ἐνεργείᾳ τὰ ἀπειρά μόριον τοῦ μεγέθους, φύλλα δυνάμει, καὶ σύτως ἔχοντα κινηθῆναι σύδειν προσίσταται. Ἀλλος θε λόγος, δην καὶ ἐκάλουν Ἀχιλλέα, διτι φησίν· οὐκ ἔστι παραδραμεῖν σύδει τὰ ταχύτατον τὸ βραδύτατον, σύδε Ἀχιλλεὺς οἶσι τ' ἣν εἴη σώκοτας κατὰ τὸν "Ομηρον καὶ ποδαρκής, παραδραμεῖν τὴν βραδυτατην χελώνην διὰ τὴν ἀπειρίαν τῆς τῶν μεγεθῶν τομής. Λύεται δὲ καὶ σύτες δύμοις τῷ πρὸ αὐτοῦ. Ο δὲ τέταρτος ἦν ἐκ τῶν ἐν σταθίῳ ἀντικείμενων, δην καὶ αὐτὸν ἐλέγχει καλῶς σαφεῖόμενον.

| Ἐτι, ἔλεγόν τινες ὡς εἰς ἔστι μεταβόλη ἐκ τοῦδε τινὸς εἰς τόδε τι, f. 182. τόδε μεταβάλλον, στε μεταβάλλει, σύτε ἐν ἐκείνῳ ἔστιν δὲ ὑπολείπει, σύτε ἐν ἐκείνῳ εἰς δὲ φέρεται, συμβαίη ἀν τι ἀδύνατον ἐπὶ τῷ νοεῖν τὴν ἀντίφασιν μεταβάλλων ἀκολουθεῖ γάρ εἰναι τι μέσον τῆς ἀντιφάσεως, εἰπερ ἐκ μὴ τοῦδε εἰς τόδε μεταβάλλον τὸ μεταβάλλειν λεγόμενον ἐν οὐδετέρῳ τῶν δύο ἔστιν. Εσικεν γάρ ἐν ἄλλῳ τινὶ εἰναι μεταξύ συντι τῶν δύο, δπερ ἀδύνατον· τῆς γάρ ἀντιφάσεως οὐδὲ μεταξύ, ἀλλ' ἐπὶ παντὶς ἦ κατάφασις, ἢ ἢ ἀπόφασις. Λύει δὲ τὴν ἔνστασιν ἢ τὴν ἀπορίαν ταύτην, λέγων ὡς εἰ τι μεταβάλλον ἐκ μὴ τοῦδε εἰς τόδε, οὐκ ἔστιν σλως ἐν οὐδενὶ τῶν δύο, ἀλλὰ μέρος μέν τι ἐν τῷδε, μέρος δέ τι ἐν θιατέρῳ, οἷον μεταβάλλει τι ἐκ μὴ λευκοῦ εἰς λευκόν. Οτε τοίνυν μεταβάλλει, σύτε μὴ λευκόν ἔστιν σλον, σύτε σλον λευκόν, ἀλλὰ μέρει μὲν ἐν τῷ μὴ λευκῷ ἔστι, μέρει δὲ ἐν τῷ λευκῷ, καὶ εἴνθα τὸ πλεονάζον, οὐδὲν ἀπεικός ἐρεῖν ἐν τούτῳ εἰναι τὸ μεταβάλλον· οὐ γάρ ἔστι ταύτην εἰπεῖν, δτι τόδε λευκὸν δλον ἔστιν, ἢ μὴ λευκὸν δλον, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, δτι τόδε λευκὸν οὐκ ἔστιν, ἢ τόδε λευκὸν οὐκ ἔστι. Διὰ τοῦτο ἐκ μὴ λευκοῦ μεταβάλλον εἰς λευκόν, καὶ τὸ ἀνάπαλιν, ῥηθείη ἀν λευκὸν εἰναι ἀσρίστως, οὐχ σλον λευκὸν ἢ μὴ λευκόν, οὐχ δλον μὴ λευκόν. Ωσπερ δὲ ἔχει ἐπὶ τοῦ μὴ λευκοῦ καὶ λευκοῦ, οῦτως ἐπὶ πάσης ἀντιφάσεως, αὐτῆς τε τῆς ἐκ τοῦ μὴ συντος εἰς τὸ ση, ἢτις ἔστι γένεσις, καὶ τῆς ἐκ τοῦ συντος εἰς τὸ μὴ ση, ἢτις ἔστι φθορά. οὐκ

"Οτι ἔλεγόν τινες, ὡς σταχταν κύκλος, ἢ σφαῖρα, ἢ σλως τὰ ἐν ἐκυτοῖς καὶ περὶ τὸ κέντρον αύτῶν στρεφόμενα, κινήται καὶ μεταβάλλῃ, ἐπειδὴ τὰ τε μέρη αύτῶν καὶ τὸ δλον ἐν τῷ αύτῳ εἰεν, δόξαιεν ἀν ἡρεμεῖν· ἡρεμία γάρ, σταχταν τι ἐν ταύτῳ χρόνον τιγά, ὥστε λέγοιτ' ἀν τὰ σύτω κινούμενα ἀμπτε τε κινεῖσθαι καὶ ἡρεμεῖν. Λύει δὲ καὶ ταύτην τὴν ἀπορίαν σύτως· δτι προηγουμένως μὲν τὰ μέρη τῶν οῦτω φερομένων κυκλως ἀεὶ ἄλλους καὶ ἄλλους μεταβάλλει τόπους, καὶ τοὺς ἄλλις τους ἀντιλαμβάνει, καὶ οὐδέποτε ἐν τῷ αύτῳ εἰσιν· ἢ δέ τῶν μερῶν κίνησις αὗτη καὶ τοῦ δλου κίνησίς ἔστιν· ἀλλὰ καὶ ἢ τοῦ δλου κίνησις, εἰ τῷ ὑποκείμενῳ μίκ ἔστιν, ἀλλὰ νοεῖται ἄλλη καὶ ἄλλη τῇ σχέσει: ἀπό δικαίων

φόρων στημείων ἀρχομένων φέρεσθαι καὶ τὴν ὅλην ἐξανύειν αὐτοῦ περι-
f. 183 φορὰν ἢ ἀπὸ τοῦ Α, ἢ τοῦ Β, ἢ τοῦ Γ, | ὡς ἐπὶ τοῦ Ζωδιακοῦ νοοῖτ' ἀν
ἢ ἀπὸ τοῦ Κριοῦ, ἢ ἀπὸ τοῦ Καρκίνου, ἢ ἀπὸ τοῦ Συγκοῦ, ἢ ἀπ' ἄλλου
του τῶν ἐν αὐτῷ μερῶν, διαφόρων πάντων ὅντων, ἢ τοιαύτη διὰ τοῦ
Ζωδιακοῦ φορὰ τοῦ ὅλου.

"Οτις ἀδύνατον τὸ ἀμερές κινεῖσθαι πλὴν εἰ μὴ κατὰ συμβεβηκός,
ἕταν κινήται τὸ μέγεθος ἐγ ϕέστιν, ὥσπερ, τοῦ πλοίου κινουμένου,
λέγεται τὸ ἐν αὐτῷ κινεῖσθαι κατὰ συμβεβηκός, οἷον πλωτήρ ἢ μέρος
αὐτοῦ τοῦ πλοίου, τρόπεις τυχόν. Ἀμερές δέ φησι τὸ κατὰ ποσὸν ἀδια-
10 ρετον. Καθ' αὐτὸν δὲ ἀδύνατον κινεῖσθαι ὅλως τὸ ἀμερές· εἰ γάρ τὸ μέν
ἐστιν αὐτοῦ ἐγ ϕἀπολεῖπει, τὸ δὲ ἐν ϕγίνεται, ὡς ἐπὶ πάντων εἶργεται
κινεῖσθαι· τῶν κινουμένων μεταβαλλόντων, μέτοιτο δὲ τὸ ἀμερές, ἢ τρεμοίη
ἢ ἐν τῷ μεταβολλεῖν, ἢ κινούμενον καὶ δικιρουμένῳ τῷ χρόνῳ δικιροίτο
δὲ εἰς ἔλαττον ἔχυτον, καὶ ἄλλα ἀτοπα ἔψεται. Ἄλλ' οὔτε ἐν τῷ νῦν ἐστι
15 κίνησις, ὡς εἴργεται, οὔτε ἀδιαίρετόν τι κινεῖσθαι δύνασθαι.

"Οτις πᾶσα μεταβολὴ καὶ κίνησις πεπερασμένη καὶ οὐκ ἀπειρος. Ἐστι
γάρ μεταβολὴ πᾶσα ἐκ τοῦδε εἰς τόδε τι, καὶ τὰ πέρατα τῶν μεταβολῶν
ώρασται, καὶ τὰ ζῷα οὐκ ἐπ' ἀπειρον κινησίν· οὐ γάρ μάτην
κινοῦνται οὐδὲ τοῖς ἀδύνατοις ἐπιχειροῦσίν· ὥστε καὶ ἡ κατὰ τόπον
20 κίνησις οὐ μόνον ἐπὶ τῶν εἰς ώρισμένα πέρατα κινουμένων σωμάτων
φυσικῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ζῷων ἐν πέρατι ὁρίζεται, καὶ οὐκ ἀπειρος.

"Οτις εἰ ὅλως ἐνδέχεται ἀπειρον εἶναι κίνησιν, τῷ χρόνῳ ἵσως ἀν
ἐνδέχοιτο τῇτοι διὰ τὴν τοῦ χρόνου ἀδιδότητα, ὡς εἰ τις μετὰ τὸ βαθύσαι,
πρὶν ἢ τρεμῆσαι θερμανθείη, καὶ εὐθὺς λευκανθείη, καὶ εὐθὺς διδαχθείη,
25 καὶ οὕτως ἐφεξῆς ἀπ' ἄλλου εἰς ἄλλο μεταβάλλει. Ἄλλ' οὐκ ἀν εἴη αὕτη
μία μεταβολή, εἰ καὶ εἰς ἀπειρον δύνατο κατὰ διαδοχὴν γίνεσθαι, ἀλλὰ
πλεῖσται συνεχεῖς τῷ χρόνῳ καὶ ἐκάστη πεπερασμένῃ· ὃ δὲ λόγος περ
μίας τῷ ἀριθμῷ μεταβολῆς, εἰ ἔστι τῷ χρόνῳ ἀπειρος· τοῦτο δὲ ἵσως
οὐκ ἐπ' ἄλλης ἀν κινήσεως εὐχερώς λέγοιτο ἢ τῆς κύκλῳ τοῦ οὐρανού
30 σώματος, ἢ τις διδοῖς οὕτως, φησί, διὰ τὸ συνεχεῖς τοῦ χρόνου μία μέν ἔστι
καὶ ἀπειρος ἀεί, ἀλλὰ τῷ πάλιν καὶ πάλιν ἡ αὕτη, τῇτοι μία τῷ εἶδει·

Sur le livre VII.

"Ἐκ τοῦ ἦτα τῆς κύκλου ἀκροάσεως.

"Οτις πᾶν τὸ κινούμενον ὑπό τινος κινεῖται, εἴτε ἐξωθεν κινήται, ὡς
f. 183 τὰ ὠθούμενα, ἢ ἐλκόμενα, ἢ δικινούμενα, ἢ ὀχούμενα· εἴτε οἰκοθεν, | ὡς
ὅταν τῶν φυσικῶν ἐν ἔχοτοις ἔχεις ἀρχὴν κινήσεως, ὡς ἐνταῦθα ἀπο-
δείχνουσίν οὐ πάνυ ἀναγκαίως. "Οθεν καὶ τινες τῶν ἐξηγουμένων εὐθύ-
νουσίν τὰς ἐπιχειρήσεις, καίτοι τὸ δόγμα ὡς ἀληθέστατον προσέμενος,